

з найсуперечливіших тем в американській освіті від моменту становлення й розвитку теорії соціалізації в цілому. Адже у США проблема освіти для представників етнічних меншин природно та нерозривно пов'язана зі співвідношенням різних національних і расових груп у суспільстві.

Інший важливий чинник успішної соціалізації, переконані американські вчені, є вчителі. Саме вчитель визначає зміст і форми навчальної діяльності учня і має відповідний рівень своєї культурної компетентності. Слід зазначити, що кваліфіковану і дієву допомогу можуть, передусім, надати такі викладачі, які послуговуються двома або більше мовами. Насамперед, адміністрація школи перевагу надає двомовним викладачам, які мають спеціальну підготовку в роботі з полікультурним і багатомовним класним колективом, адже такі діти є особливою групою учнів, які вимагають відповідного підходу з урахуванням їхніх національно-культурних особливостей.

Отже, процес соціалізації дітей-вихідців з національних меншин у США визначається суспільними й економічними потребами. Урахування інформації про культурну ідентичність учнів-вихідців з національних меншин і методико-дидактична гнучкість навчальних планів створює максимально сприятливі умови для розвитку саме таких учнів.

«ВИХОВНИЙ ІДЕАЛ» ЯК СИСТЕМА ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ ШКІЛЬНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ США

О. З. Глушко

Укrajнська спільнота за кордоном завжди відчувала відповідальність за виховання майбутніх поколінь у національному дусі, плекання і подальший розвиток цінностей національної культури. Розбудова діаспорою власного шкільництва стає запорукою збереження українською спільнотою національної ідентичності. Школа є тим місцем, де діти українського походження мають можливість ознайомитися з українською культурою, її історією і традиціями, а також формувати свій світогляд і характер на загальнолюдських і національних цінностях.

У листопаді 1967 року в Нью-Йорку було скликано Перший світовий конгрес вільних українців (СКВУ), у якому взяли участь представники зі США, Канади, Південної Америки, Австралії, з країн Європи. Головне досягнення СКВУ – визначення «виховного ідеалу» українця в діаспорі: «Українець

у діаспорі – це повноцінний громадянин своєї країни, пов’язаний з українським народом вузлами української мови й культури, особистість якого визначається християнсько-етичними вартостями і творчою працею для України». Дослідженням проблеми «виховного ідеалу» займалися такі відомі українські педагоги діаспори, як Г. Ващенко, І. Головінський, З. Зелений, Е. Жарський, О. Кульчицький, М. Семчишин, В. Янів.

На думку О. Кульчицького, виховний ідеал українців в діаспорі має реалізовуватися шляхом прищеплення учневі найдосконаліших зразків української культури. Водночас метою українознавчого навчання має бути не стільки передача учневі суми знань про українську культуру, скільки формування у дітей певного світогляду за допомогою цінностей, вироблених українським народом упродовж століть.

Відомий освітній діяч української діаспори в США Е. Жарський вважав, що національні цінності одночасно виступають чинниками виховання характеру, тривкою основою формування особистості. Вони пробуджують у дитини національну гордість, вірність українським ідеалам, сприяють розвиткові почуття нерозривного зв’язку між поколіннями, словом, виховують дитину як повноцінного члена української нації. Отже, засвоюючи загальнолюдську і національну культуру, людина формує свій світогляд, виробляє власну систему цінностей, водночас виступаючи активним суб’єктом цього процесу, вона має можливість привносити у цю духовну скарбницю свої надбання.

Отже, «виховний ідеал», розроблений провідними українськими вченими діаспори, став системою виховання національних цінностей шкільної молоді, зокрема й у США, прищеплення дітям любові і поваги до українського народу, до української культури і до України як батьківщини їхніх батьків і дідів.

ДО ПИТАННЯ ПРО ОСВІТНЮ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ У ГАЛУЗІ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ

О. О. Максименко

Іншомовна освіта в Україні регулюється державним законодавством, яке формує рамку для її послідовного розвитку, – Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Національною доктриною розвитку освіти, Національною стратегією розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки. Базовими є системні принципи, що визначають напрями і характер цього розвитку (Закон України «Про освіту»). Йдеться про доступність, рівність,